

ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ АУДИТУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Аудиторський ризик являє собою очікувану аудитором можливість висловлення неадекватної думки за результатами аудиту, що полягатиме у неврахуванні чи неналежному врахуванні існуючих в інформації відхилень або в їх хибній ідентифікації.

Вважаємо, що оцінювати імовірність формування неадекватного судження аудитора щодо інформації, представленої в інтегрованій звітності, під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників можна, виходячи зі змісту такої інформації, характеру і ступеня впливу на неї відповідних чинників, а також рівня її суттєвості. Зміст інформації інтегрованої звітності, стосовно якої аудитор планує висловити свою думку, визначається характером завдання з надання упевненості.

Результати проведеного дослідження дають нам підстави запропонувати наступну модель оцінювання аудиторського ризику під час виконання завдань з аудиту інтегрованої звітності (1):

$$AP = PI \times PFI \times POI \times PVI \quad (1)$$

де

AP – рівень аудиторського ризику;

PI – рівень ризику інформації, що визначається її змістом;

PFI – рівень ризику формування інформації, що визначається суб'єктивним ставленням виконавців до самої інформації та процедур її підготовки;

POI – ризик оцінювання інформації;

PVI – ризик змін впливу чинників внаслідок визначення попередньої оцінки.

Ризик інформації може бути визначений як імовірність виникнення відхилень в даних, що надходять на підприємство ззовні, до моменту їх включення до системи формування інформації, що відобразатиметься в інтегрованій звітності. Ця складова аудиторського ризику має враховувати вплив обставин, які не залежать від аудитора і підприємства-клієнта. Зважаючи на викладене, в процесі визначення ризику аудиту інтегрованої звітності аудитор матиме ідентифікувати зміст, характер та величину впливу таких обставин на можливість висловлення неадекватної думки.

Оцінювання з боку аудитора потребуватимуть і обставини, що визначають зміст ризику формування інформації. Це стосується процесів збору, обробки, зберігання та руху інформації, яка формується безпосередньо у суб'єкта господарювання. При цьому, такі процеси можуть передбачати не лише наявність чи відсутність концептуальних основ формування інформації, що має бути розкрита в інтегрованій звітності, та ефективність засобів забезпечення її дотримання, але й визнання можливості неадекватності суб'єктивних оцінок персоналу клієнта, який ідентифікує, оцінює та вводить до системи формування інформації дані, що надходять на підприємство з зовнішнього середовища.

Ризик оцінювання інформації виникає внаслідок реалізації заходів аудиту інформації інтегрованої звітності, що здійснюються аудитором на стадії оцінювання отриманих аудиторських доказів. На відміну від попередніх складових, аудитор може вплинути на імовірність виникнення обставин, пов'язаних з

вибором, застосуванням та оцінкою результатів окремих елементів процесу аудиту (заходів, процедур, суджень)[1, с. 163—236], виходячи з власного досвіду роботи та наявних ресурсів. Саме через це, ризик оцінювання інформації, на нашу думку, має найбільший рівень суб'єктивізму, що пояснюється не лише виконанням, але й вибором та оцінюванням результатів заходів аудиту самим аудитором. Зважаючи на це, можна зробити висновок, що ця складова аудиторського ризику є визначальною в контексті виконання завдань аудиту інтегрованої звітності, оскільки результатом суб'єктивного вибору аудитором необхідних заходів та оцінювання їх можливих результатів під час визначення рівня аудиторського ризику буде формування суджень щодо подальших дій аудитора, в тому числі — стосовно змісту, обсягу та послідовності виконання аудиторських процедур.

Ризик змін впливу чинників внаслідок визначення попередньої оцінки може бути визначений як імовірність невірного тлумачення результатів попереднього оцінювання обставин, що впливають на рівень аудиторського ризику. Необхідність врахування зазначеної складової пояснюється, з одного боку, можливістю змін в заходах, пов'язаних з отриманням клієнтом зовнішніх даних та включенням їх до системи підготовки інформації, яка має бути включена до інтегрованої звітності, що може бути характерним, зокрема, для реагування системи внутрішнього контролю на виявлені раніше відхилення у відповідних даних.

З іншого боку, ризик змін впливу чинників може бути характерним і для результатів таких змін (наприклад, при оцінюванні подій, що відбулися після дати звітності або дати складання прогнозу і вплинуть на відповідно історичні та перспективні показники). В цьому випадку існує можливість того, що аудитор неадекватно оцінить зазначені зміни, що може призвести до формування та висловлення неадекватної думки щодо перевіреної інформації.

Основною перевагою запропонованої моделі оцінювання аудиторського ризику є, на наше переконання, визначення його елементів, виходячи з основних аспектів формування та оцінювання інформації, що міститься в інтегрованій звітності. При цьому, зазначені аспекти мають бути досліджені під час аудиту історичної, прогнозної та гіпотетичної фінансової інформації. Зважаючи на це, модель (1) може застосовуватися в контексті вирішення завдань аудиту всіх видів інформації інтегрованої звітності, що дозволить аудиторам визначати рівень аудиторського ризику, використовуючи та досліджуючи його типові елементи. Розрізнятимуться лише чинники, що впливатимуть на окремі елементи аудиторського ризику, характерні для формування та дослідження різних видів інформації.

Список використаної літератури:

1. Шерстюк О.Л. *Аудит фінансової інформації : монографія*. Київ : Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2017. 512 с.